

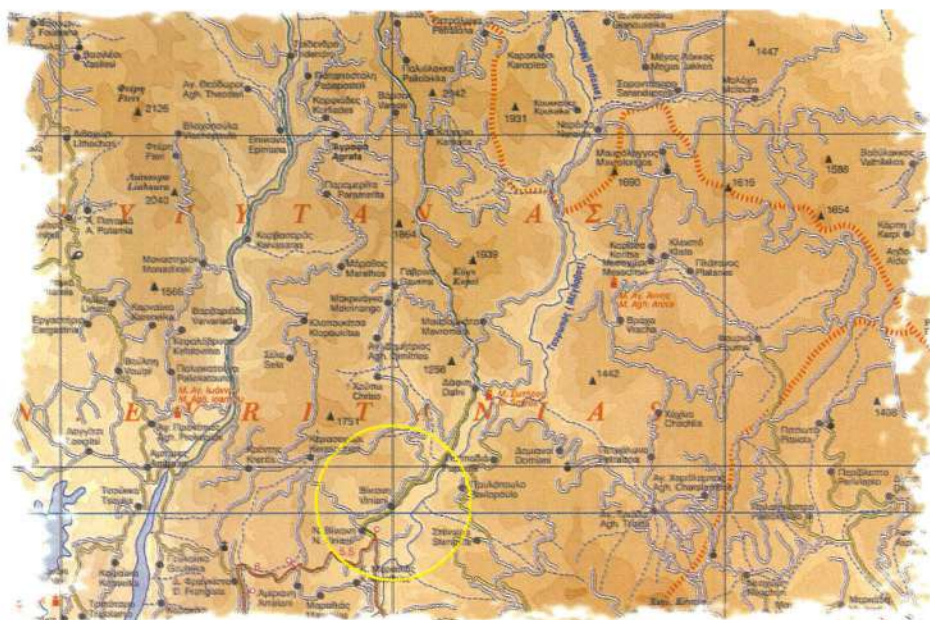
ΒΙΝΙΑΝΗ

στην

με την
Trekking
Hellas

...όταν η
περιπέτεια
συναντά
την
Ιστορία...

κείμενο |
φωτογραφίες | Βασίλης Μήτσου

Τμήμα του χάρτη “Θεσσαλία - Στερεά” των Road Editions

Η ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΑ

Η Βαλερύ φοβόταν πάντα το ύψος. Παραξενεύτηκα λοιπόν όταν πριν ξεκινήσουμε για την Ευρυτανία το τριήμερο της Πρωτομαγιάς εξεδήλωσε την επιθυμία να κάνουμε canyoning. Της έδειξα φωτογραφίες από διάφορα φαράγγια και της εξήγησα πως ακριβώς γίνεται αυτό το σπορ. Όχι για να την μεταπείσω αλλά για να την προετοιμάσω.

Ανήμερα της Πρωτομαγιάς συναντηθήκαμε με την ομάδα της TREKKING HELLAS που θα κατέβαινε το **Φαράγγι της Βίνιανης**. Το ραντεβού ήταν στο κέντρο του χωριού **Νέα Βίνιανη**. Φτάσαμε με το αυτοκίνητο και εκεί μας περίμενε ο Κώστας, Οδηγός βουνού που έχει εξειδικευθεί τα φαράγγια της περιοχής. Σπάνια όμως καυχείται ότι είναι ο πρώτος άνθρωπος που κατέβηκε τον Βόθωνα, το Τριαλακορρέμα ή τη Βίνιανη. Είναι πάντα μετρίοφρων όπως αρμόζει σ'έναν ορεισίβιο. Το LAND ROVER της εταιρίας έχει φέρει όλα τα αναγκαία υλικά: φόρμες νεοπρέν, αδιάβροχα, μπωντριέ, караμπίνερ, οχτάρια, κράνη. Τα κοινά υλικά, στατικά σχοινιά, ιμάντες, караμπίνερ, ασφάλειες βράχου, μοιράζονται και αυτά στα μέλη της ομάδας.

Εκτός από τον Κώστα και μένα, για όλους τους άλλους της ομάδας θα είναι η πρώτη επαφή με το canyoning. Κανείς τους δεν μπορεί να πει τι ακριβώς περιμένει. Οι

λιγοστές φωτογραφίες που είδαν σε κάποια περιοδικά ή διαφημιστικά φυλλάδια αλλά και οι περιγραφές φίλων δεν αρκούν για να καθησυχάσουν την περιέργειά τους.

Άλλωστε γι αυτό είναι εδώ! Για να ζήσουν κάτι πρωτόγνωρο, να γευτούν την περιπέτεια. Το μονοπάτι που ακολουθούμε περνά δίπλα στα τελευταία σπίτια του χωριού και πολύ γρήγορα μας φέρνει μέσα στην κοίτη του ποταμού.

Τεράστια πλατάνια, με κορμούς που θυμίζουν σουρρεαλιστικά θέματα του Σαλβαντόρ Νταλί, απλώνουν τα κλαδιά τους πάνω από το ρέμα, δημιουργώντας έναν ξεκούραστο παραμυθένιο φωτισμό. Το νερό κυλά πεντακάθαρο και κρύο, όχι όμως παγωμένο. Το περπάτημα πάνω στις γλιστερές πέτρες και το σκαρφάλωμα πάνω στα χαμηλά βράχια είναι ιδανικό για το ζέσταμα των μυώνων. Γύρω η φύση είναι τόσο παρθένα, το κελάρισμα του νερού τόσο ρυθμικό, που μας υποβάλλει όλους.

Οι κουβέντες είναι λιγοστές και σταματάμε μόνο για να θαυμάσουμε τους περίεργους σχηματισμούς των βράχων, άγνωστα αγριολούλουδα, πολύχρωμες πεταλούδες.

Είναι βέβαια και λίγο η αγωνία της συνέχειας που κρατά όλους σιωπηλούς. Δίπλα σ'έναν παλιό μύλο, ο Κώστας μας μαζεύει για να κάνει ένα πρώτο μάθημα.

Κατ'αρχάς πρέπει να φορέσουμε όλοι το μπωντριέ, ένα σύστημα ιμάντων που δένονται γύρω από τη μέση και τους μυρούς. Στο μπροστινό μέρος του μπωντριέ περνιέται ένα караμπίνερ ασφαλείας (κρίκος) και το φρένο, μεταλλικός κρίκος σε σχήμα οκτώ (απ'όπου η κοινή ονομασία "οχτάρι"). Η τεχνική του ραπέλ είναι παλιά όσο και η αναρρίχηση. "**Ραπέλ**" στα γαλλικά σημαίνει ανάκληση και με την τεχνική αυτή οι ορειβάτες έκαναν καταρρίχηση και "ανακαλούσαν" πίσω το σχοινί που χρησιμοποίησαν.

Ξεκλέβω λίγο χρόνο για να επισκεφτώ το μύλο. Πέτρινος, ερειπωμένος στέκει γερά πάνω στα θεμέλιά του παρ'όλη την εγκατάλειψη. Κάποτε ερχόντουσαν εδώ οι γυναίκες του χωριού για να αλέσουν το αλεύρι, το καλαμπόκι, τη βρώμη.

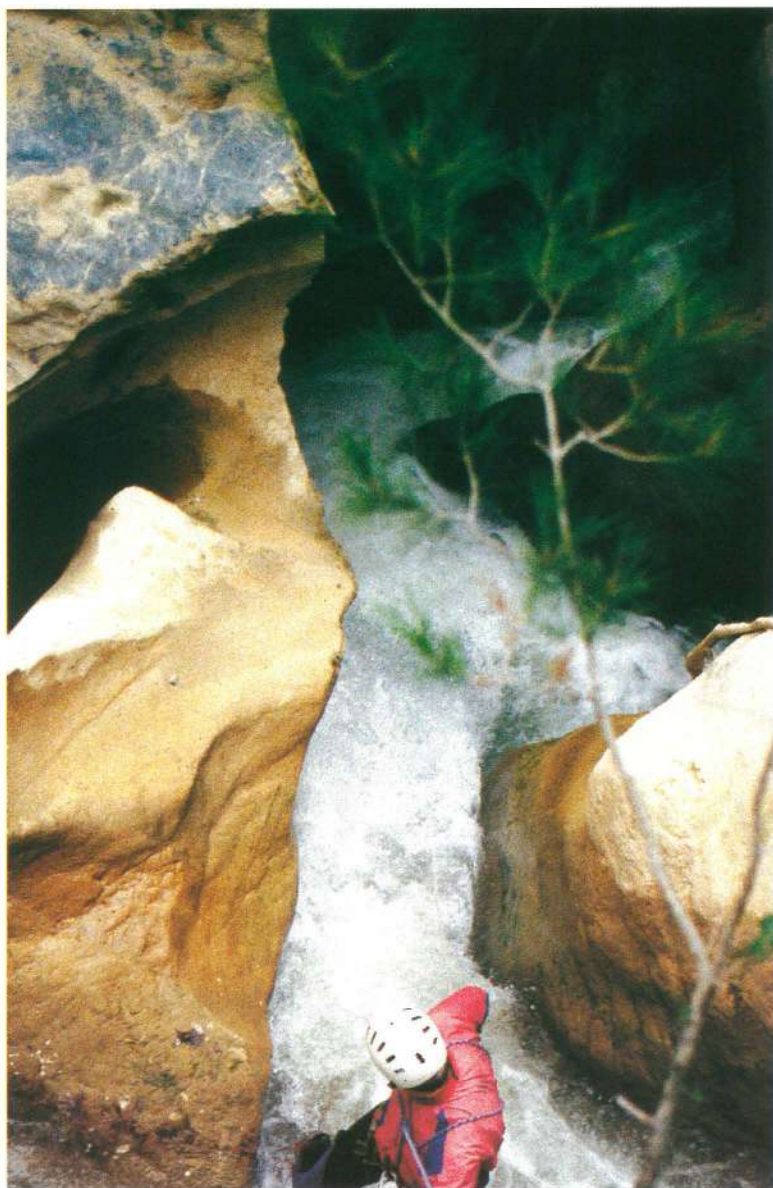
Κουβέντιαζαν, κουτσομπόλευαν, δέχονταν τα πειράγματα του αλωνιστή αν ήταν μπερμπάντης, τσακώνονταν μαζί του για τα αλεστικά αν ήταν απατεωνάκος... Το αυλάκι που έφερνε το νερό να γυρίσει τις μυλόπετρες στέρεψε, κανείς πλέον δεν κατεβαίνει ως εδώ κάτω παρά μόνον αυτοί που έρχονται να ζήσουν την περιπέτεια στους καταρράχτες του φαραγγιού. Επιστρέφοντας ο Κώστας είχε δώσει και τις τελευταίες οδηγίες, είμασταν έτοιμοι να ξεκινήσουμε.

Η συνάντηση της ομάδας γίνεται λίγο πριν την είσοδο του φαραγγιού. Εκεί μοιράζονται τα υλικά πριν να ξεκινήσει η πορεία στο φαράγγι. Το LAND ROVER θα μας περιμένει στην έξοδο του φαραγγιού για να μας φέρει πίσω, στο σημείο εκκίνησης.

Το γεφύρι της Κατούνας ενώνει το μονοπάτι από (Παλαιά) Βίνιανη προς Κερασσοχώρι που τα παλιά χρόνια οι κάτοικοι χρησιμοποιούσαν στην καθημερινή τους μετακίνηση με τα πόδια. Σήμερα είναι ελάχιστοι αυτοί που το διασχίζουν. Πέτρινο, χτισμένο στις αρχές του αιώνα, άντεξε τις δύσκολες καιρικές συνθήκες που επικρατούν όλο το χρόνο στην Ευρυτανία, όχι όμως και το κομπρεσέρ κάποιου ντόπιου που γκρέμισε την βορεινή του πλευρά ψάχνοντας για λίρες...

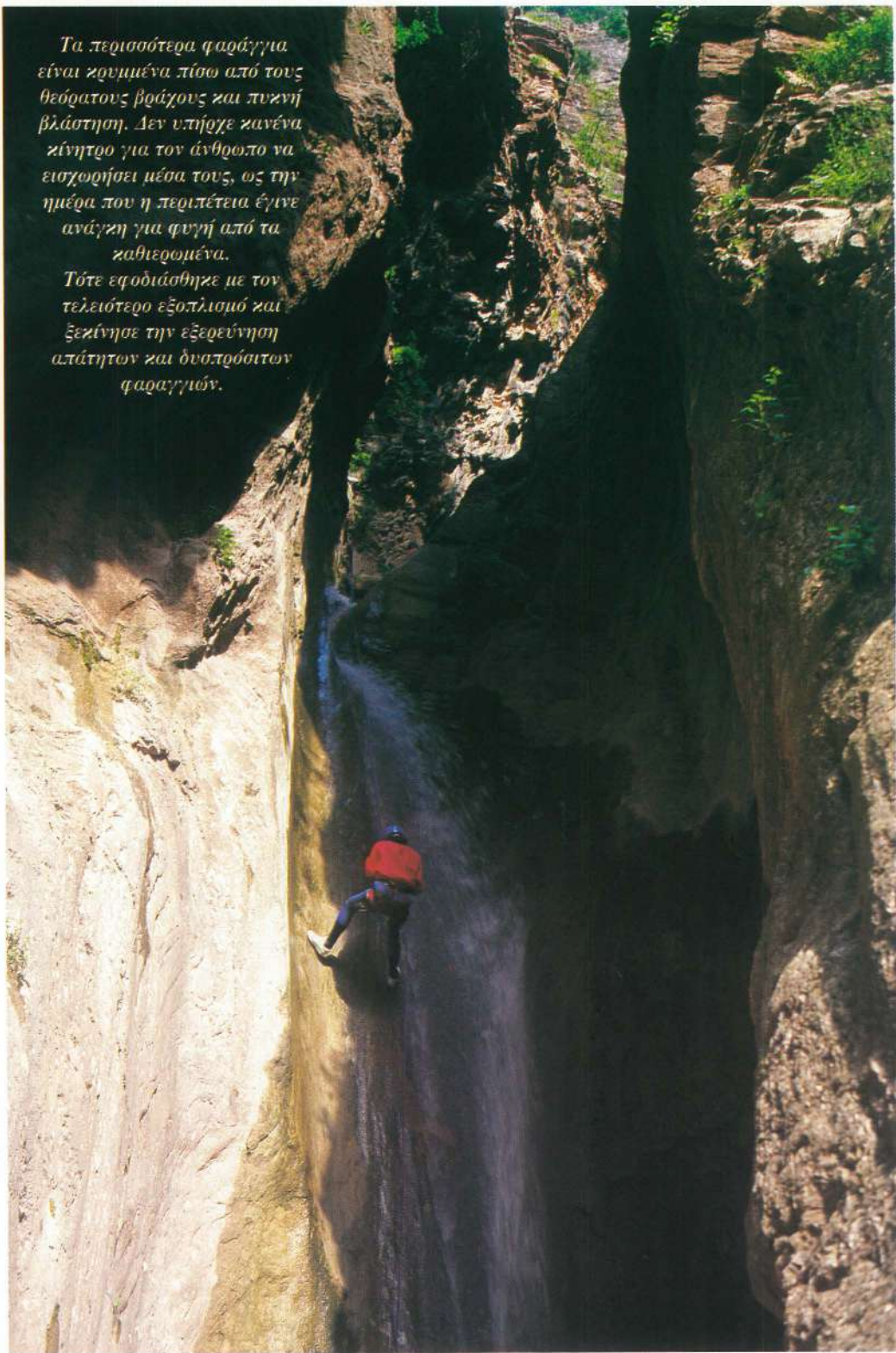
Το νερό στο αέριο κύλισμά του γίνεται γλύπτης τυχαίων παραστάσεων πάνω στους βράχους. Μέχρι λίγα χρόνια πριν τα περισσότερα φαράγγια της Ελλάδας ήταν απάτητα. Αλλά ως και σήμερα παραμένουν δεκάδες ανεξερεύνητα.

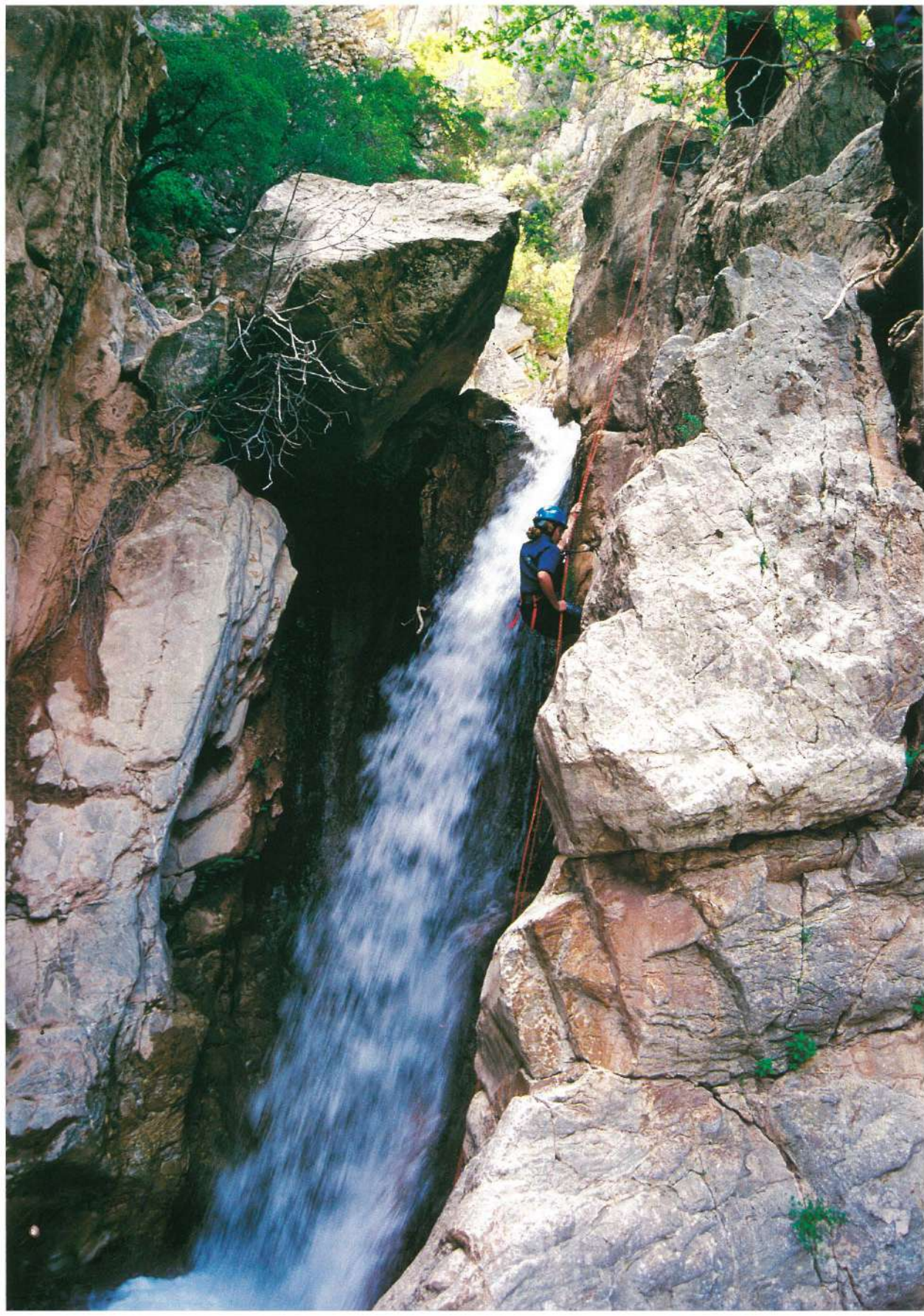
Στον πρώτο καταρράκτη η αγωνία έχει κορυφωθεί. Οι πρώτοι που βιάζονται να κατέβουν είναι συνήθως αυτοί που φοβούνται περισσότερο, θέλουν να ξεμπερδεύουν με την αγωνία τους! Οι κινήσεις τους είναι νευρικές, βλέπεις το σώμα τους να τρέμει. Σ' αυτές τις στιγμές ο Κώστας αποδεικνύει πόσο έμπειρος οδηγός

είναι: μιλά αργά, αφήνοντας χρόνο να πειραματισθείς μετά από κάθε συμβουλή του. Δεν υπάρχει περίπτωση να σε μαλώσει όσο μεγάλο και αν είναι το λάθος που θα κάνεις. Άλλωστε τηρώντας τους κανόνες ασφαλείας κατά γράμμα, είναι ελάχιστες οι πιθανότητες να πέσεις ή να χτυπήσεις.

Τα περισσότερα φαράγγια
είναι χονδρικά πίσω από τους
θεόρατους βράχους και πυκνή
βλάστηση. Δεν υπήρχε κανένα
κίνητρο για τον άνθρωπο να
εισχωρήσει μέσα τους, ως την
ημέρα που η περιπέτεια έγινε
ανάγκη για φυγή από τα
κατεγρωμένα.

Τότε εξοδιάσθηκε με τον
τελειότερο εξοπλισμό και
ξεκίνησε την εξερεύνηση
απάτητων και δυσπρόσιτων
φαραγγιών.

◀ Στην αρχή της σαιζόν, το νερό είναι πολύ για να καταρριχάσαι μέσα σ' αυτό. Οι πιέσεις που ασκεί είναι τεράστιες, γι αυτό η κατάβαση γίνεται δίπλα στον καταρράκτη. Δεν σημαίνει όμως ότι η επαφή με το νερό δεν είναι άμεση αφού οι σταγόνες που αιωρούνται σε δροσίζουν σε όλη τη διάρκεια της κατάβασης και κάνουν το canyoning ένα απολαυστικό παιχνίδι με τα κρυστάλλινα νερά του ποταμού.

Ένας ένας κατεβαίνουν τον καταρράκτη ενώ ο Κώστας έχει ήδη προωθηθεί στον επόμενο για να ετοιμάσει το σχοινί. Μένω πίσω να κατεβάσω τους υπόλοιπους και να μαζέψω σχοινιά και ασφάλειες. Τελευταίος υποψήφιος για το ραπέλ είναι η Βαλερύ. Είμαι σίγουρος ότι θα ζητήσει να γυρίσει με τα πόδια... Όμως όχι, γεμάτη αυτοπεποίθηση, περνά το σχοινί μέσα από το οχτάρι και κοιτώντας με στα μάτια παρακολουθεί τις οδηγίες μου: "Το σώμα κάθετο στο βράχο, τα πόδια ανοιχτά και τα γόνατα τεντωμένα". Εάν κάποιος με άκουγε να φωνάζω τέτοιες κουβέντες σε μια κοπέλα χωρίς να βλέπει τι ακριβώς κάνουμε, τι θα έβαζε με το μυαλό του άραγε; Αλλά ναι, τα κατάφερε! Κατεβαίνω τον καταρράκτη βιαστικά για να προλάβω τους υπόλοιπους στον επόμενο καταρράκτη. Βρίσκω την Βαλερύ να παρακαλουθεί αμέριμνη τη διαδικασία, που αυτή τη φορά είναι πιο περίπλοκη.

"Λοιπόν" ρωτάω, "πως σου φάνηκε το πρώτο ραπέλ;"
-"Α, πολύ άνετο, δεν περίμενα ότι θα ήταν τόσο εύκολο!"
Πέφτω σχεδόν από τα σύννεφα με την απλότητά της.
-"Μα εσύ πάντα έτρεμες μπροστά στο ύψος, είχες ιλιγγούς και όταν έπρεπε να διασχίσεις ένα απότομο μονοπάτι έκλεινες

τα μάτια από το φόβο!"

-"Ναι, αλλά τώρα με την ιδέα ότι ένα καρφί στο βράχο ή ένα δέντρο ασφαρίζει το σχοινί που κρεμιέμαι, νιώθω πολύ μεγάλη σιγουριά."

-"Τέλεια λοιπόν, μπορούμε να συνεχίσουμε τις καταβάσεις φαράγγιων και γιατί όχι, να ανοίξουμε παρέα νέα φαράγγια που δεν άγγιξε ανθρώπου πατησιά!"

Τον ενθουσιασμό μου συμμερίζεται όλη η παρέα, που πλέον πήρε το βάπτισμα του canyoning.

Στο φαράγγι της Βίνιανης υπάρχουν δύο μεγάλοι καταρράχτες, περίπου 10-12 μέτρα και τρεις άλλοι μικρότεροι, 5-6 μέτρα περίπου ύψος καθώς και μερικά μικρά καταρραχτάκια που δεν χρειάζονται όμως ραπέλ. Στην αρχή της άνοιξης Απρίλιο-Μάιο το νερό είναι ακόμα πολύ ορμητικό για να καταρριχηθείς μέσα σ' αυτό. Η δύναμη που ασκεί κατά την πτώση του μεταφράζεται σε αρκετές εκατοντάδες κιλά. Λίγο-πολύ όλοι νιώθαμε αυτή την υγρή δύναμη να κυλά δίπλα μας σε όλα τα ραπέλ. Κάποιοι όμως από την παρέα αδυνατούσε να το πιστέψει. Επέμενε λοιπόν να καταρριχηθεί μέσα στο νερό. Ο Κώστας μάταια προσπάθησε να του εξηγήσει το απλό αυτό φυσικό φαινόμενο.

Παρ' όλη την ορμητικότητα του νερού, ο ρυθμικός ήχος της ροής, η κρυστάλλινη καθαρότητα, οι ιριδισμοί που σχηματίζονται από τις αιωρούμενες σταγόνες δημιουργούν μια ονειρική ατμόσφαιρα που σε ηρεμεί και συγχρόνως σε τονώνει.

Στον τελευταίο λοιπόν καταρράχτη, και αφού όλοι είχαμε κατεβεί, ανέβασε στην κορυφή του ραπέλ τον "άπιστο Θωμά" της παρέας, που παραδόξως λεγόταν Απόστολος.

Πέρασε το σχοινί στο οχτάρι του ενώ ο Κώστας τον ασφάλιζε με δεύτερο σχοινί ώστε να τον κρατήσει εάν έχανε τον έλεγχο του δικού του σχοινιού.

Ο Απόστολος κατέβηκε στα μισά του ραπέλ και μπήκε με φόρα μέσα στον καταρράχτη. Το σχοινί ασφαλείας που τον ασφάλιζε ο Κώστας συγκράτησε τον Απόστολο που από την πίεση του νερού που δεχόταν πάνω του ώμους ήταν αδύνατο να κρατηθεί από το σχοινί του. Ενστικτωδώς χρησιμοποίησε όλη του τη δύναμη για να βγει από τον καταρράκτη.

-*"Γιώε ένιωσες μες στο νερό;"* τον ρώτησε ο Κώστας όταν κατέβηκε και αυτός στη βάση του καταρράχτη.

-*"Σαν να μου έριχναν ένα βάρος που ζύγιζε τόνους και δεν μπορούσα να ελευθερωθώ!"*

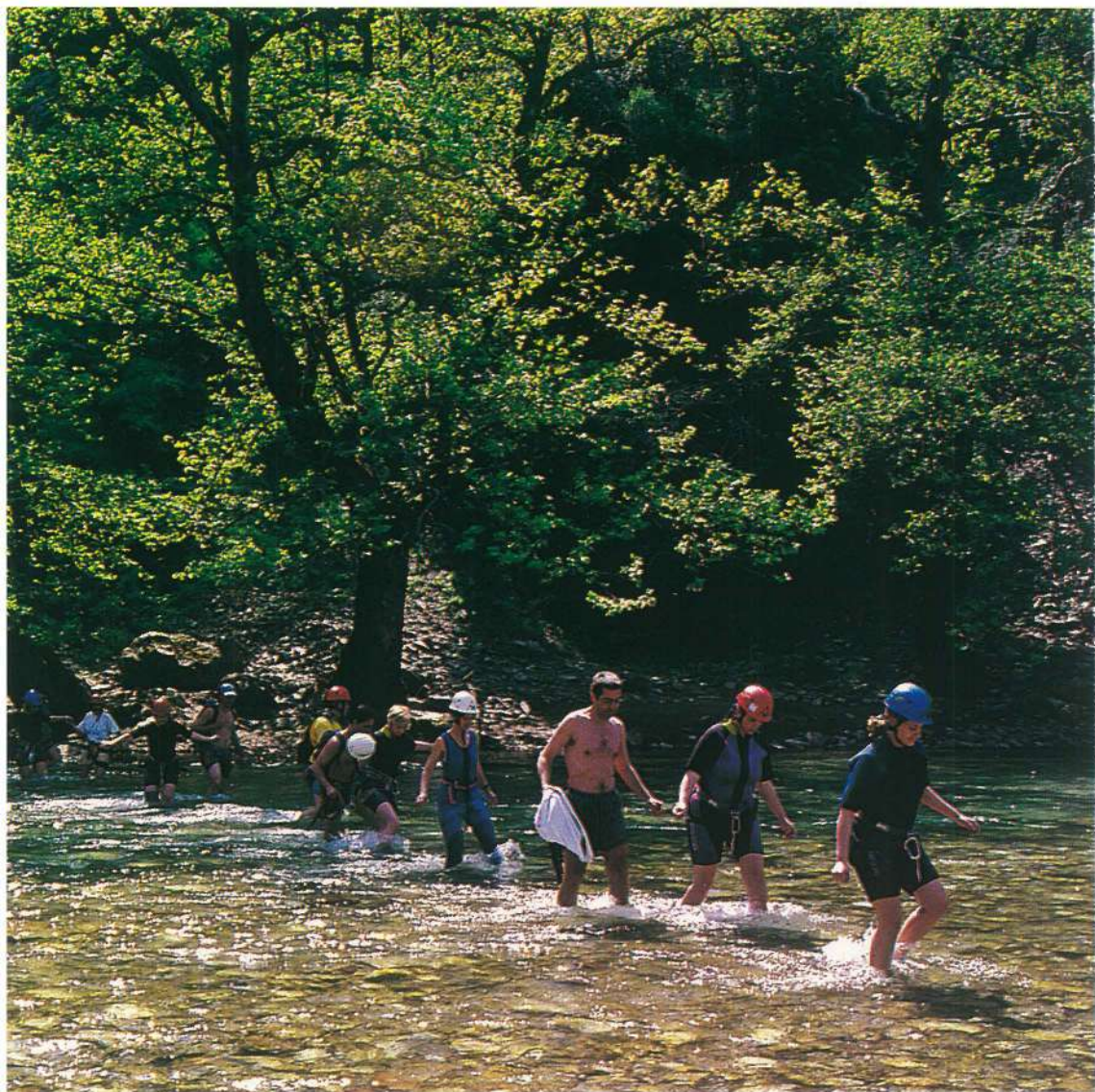
Ο Απόστολος είχε πραγματικά τρομάξει, αλλά η εμπειρία αυτή θα του μείνει αξέχαστη. Εμείς οι υπόλοιποι, πιο συνετοί, αρκεστήκαμε να απλώσουμε το χέρι μέσα στον καταρράχτη για να νιώσουμε τη δύναμή του. Όσοι είχαμε όρεξη να βραχούμε για τα καλά περάσαμε τον καταρράχτη από το πλάι και χωθήκαμε στην υγρή σπηλιά που σχηματιζόταν από πίσω του μέσα στο βράχο: ένα φυσικό ντους και ζακούζι την ίδια στιγμή!

Βγαίνοντας από το φαράγγι ανηκρίσαμε μπροστά μας τον Ταυρωπό να κυλά τα καθαρά νερά του προς το νότο, για να χυθούν στη λίμνη των Κρεμαστών. Ήταν η τελευταία δοκιμασία της ημέρας. Έπρεπε να διασχίσουμε κάθετα τον ποταμό δύο φορές. Στην μέση της κοίτης το νερό έφτανε ως τη μέση για τους ψηλούς - ως τις μασχάλες για τους πιο κοντούς!

Πιασμένοι χέρι - χέρι με το σώμα στραμμένο ενάντια στη ροή, περπατώντας πλαγιαστά και υπολογίζοντας το κάθε μας βήμα γιατί οι πέτρες στο βυθό γλιστρούσαν, διαβήκαμε το φαράγγι σαν γιγάντια καβούρια. Το δροσερό όμως νερό μας τόνωσε από την κούραση του canyoning και γέννησε σε όλους μία μεγάλη επιθυμία: να βρούμε ένα μέρος με ήρεμη ροή και να κάνουμε μπάνιο. Το πρώτο μπάνιο της χρονιάς! Έτσι, φτάνοντας στο τοξωτό γεφύρι της Βίνιανης

αφήσαμε τον εξοπλισμό του canyoning και, άλλοι φορώντας μόνο το μαγιό, άλλοι χωρίς να βγάλουν τις φόρμες νεοπρέν βουτήξαμε στα δροσερά νερά του ποταμού. Στους πιο πολλούς το κολύμπι σε ποτάμι ήταν μια πρωτόγνωρη εμπειρία. Διασκεδάζαν αφάνταστα με το γεγονός ότι όσο δυνατά και να κολυμπάς κόντρα στο ρεύμα του ποταμού, βρίσκεσαι πάντα στο ίδιο σημείο. Ο Κώστα βρήκε αμέσως το σημείο που θα μπορούσαμε να κάνουμε μακροβούτια: ένα παταράκι στο βράχο της όχθης με βαθειά

Τελειώνοντας το canyoning οι δυσκολίες δεν έχουν τερματισθεί. Πρέπει να διασχίσουμε τον Ταυρωπό, που κυλά ορμητικά ανάμεσα στα λησμονημένα βουνά των Αγράφων. Οι πιο ξεκούραστοι βοηθούν όσους είναι ασυνήθιστοι στα δυναμικά σπορ...

Όμως η παρέα έχει δεθεί, καθένας σκέφτεται ότι όλη η ομάδα πρέπει να λειτουργεί με μια ψυχή. Αλλωστε αυτό ήταν ένα από τα πολλά διδάγματα που λάβαμε από την μέρα που πέρασε.

κοίτη ακριβώς μπροστά. Μέχρι να φτάσει το LAND ROVER της TREKKING HELLAS να μας πάρει αναλωθήκαμε όλοι σε βουτιές και σε ηλιοθεραπεία κάτω από τον ζεστό ανοιξιάτικο ήλιο. Οι συζητήσεις στρέφονταν όλες γύρω από τις μοναδικές εμπειρίες που αποκόμισε ο καθένας μας από το canyoning

στο φαράγγι της Βίνιανης.

Η παρέα χώρισε εκεί που είχαμε αφήσει τα αυτοκίνητά μας. Δώσαμε όλοι την υπόσχεση να μην χαθούμε και να οργανώσουμε και άλλα canyoning με τον Κώστα οδηγό, σε μεγαλύτερους καταρράχτες και αγριότερα φαράγγια της Ευρυτανίας.

Σ' αυτό το σπίτι συναντήθηκαν ο Άρης με το Ζέρβα, μια βραδυά του '44. Την επομένη κίνησαν για το ιστορικό σαμποτάζ, την ανατίναξη της γέφυρας του Γοργοποτάμου. Έπειτα χώρισαν και δεν ξανάσμιξαν ποτέ. Οι τοίχοι της αυλής και του σπιτιού γέρνουν μέρα με τη μέρα, από το βάρος που έχουν κάποιες μοναδικές ιστορικές μνήμες ή απλώς από το ανελέητο βάρος του χρόνου και της εγκατάλειψης;

Η ΙΣΤΟΡΙΑ

Η άνοιξη στην Ευρυτανία αργεί να φτάσει. Τα πρώτα αγριολούλουδα αρχίζουν να εμφανίζονται αρχές Μάη, τα δέντρα ανθίζουν καθώς πλησιάζει ο Ιούνης. Κάποιες όμως μέρες του Μαΐου είναι τόσο ζεστές που νομίζεις ότι το καλοκαίρι έφτασε κι όλες σ' αυτές τις δυσπρόσιτες βουνοπλαγιές. Τελειώνοντας το canyoning δεν είχαμε τη διάθεση να γυρίσουμε αμέσως στον ξενώνα. Μπήκαμε λοιπόν στο αυτοκίνητο και τραβήξαμε για μια "ιστορική εξερεύνηση" της παλιάς Βίνιανης. Για την Βαλερύ που είναι Γαλλίδα, η σύγχρονη Ελληνική Ιστορία είναι εντελώς άγνωστη. Για να την διηγηθείς υπάρχει καλύτερος τρόπος από μια απογευματινή περιήγηση στον τόπο που σημάδεψε τόσο την ιστορία της νεότερης Ελλάδας;

Τα σπίτια χτισμένα εκατέρωθεν ενός ρέματος, δεν σου δίνουν από μακριά την αίσθηση της εγκατάλειψης. Μπαίνουμε στο χωριό από τα σκαλοπάτια που οδηγούν στο σχολείο. Στο προαύλιο τρεις εργάτες επισκευάζουν το πλακόστρωτο. Σε λίγες μέρες θα γίνει ο εορτασμός και πρέπει να είναι έτοιμο να υποδεχτεί υπουργούς, βουλευτές, παλιούς αγωνιστές. Όλοι μαζί

θα τιμήσουν την σύσταση της ΠΕΕΑ, της Πολιτικής Επιτροπής Εθνικής Απελευθέρωσης, που είχε λάβει χώρα στις 10 Μαρτίου 1944, για να αποτελέσει την πρώτη ελεύθερη κυβέρνηση της Ελλάδας στη διάρκεια της Κατοχής. Τους τοίχους του σχολείου κοσμούν οι φωτογραφίες του Σπύρου Μελετιζή, ενός από τους ελάχιστους toλμηρούς φωτογράφους που απαθανάτισαν τις στιγμές της Εθνικής Αντίστασης. Άλλωστε ο ίδιος αποκαλεί τη Βίνιανη "**πρώτη πρωτεύουσα της ελεύθερης Ελλάδος**".

Η ιστορία όμως της Βίνιανης πάει ακόμα πιο πίσω στο χρόνο. Οι πρώτοι κάτοικοι βρήκαν εδώ καταφύγιο τους κλασσικούς χρόνους, κι αυτό το μαρτυρεί η ύπαρξη αρχαίου οικισμού πάνω στο βράχο που σήμερα βρίσκεται το ξωκλήσι του Αγίου Γεωργίου. Η ονομασία Βίνιανη, προέρχεται από τη λατική λέξη "**vinum**" (=κρασί) καθώς ο οικισμός φημιζόταν για τα αμπέλια του. Όπως και στα περισσότερα χωριά της Ευρυτανίας, η ανέχεια ανάγκασε τους άντρες να μεταναστεύουν σε πλούσιες πόλεις και να ασχοληθούν κυρίως με το εμπόριο. Δεν έπαψαν όμως να νοσταλγούν τον τόπο τους και τις οικογένειές τους γι αυτό έστελναν

μεγάλα χρηματικά ποσά για να ντυθούν, να φάνε, να χτίσουν σχολεία και εκκλησίες, να φτιάξουν ευρύχωρα και πλούσια σε διακόσμηση σπίτια. Έτσι μέσα στην αγριάδα του τοπίου ξεπροβάλλει ένα πανέμορφο χωριό, που μέχρι σήμερα, παρ'όλη την εγκατάλειψη διατηρεί μια αρχοντιά και μια περήφανη μεγαλοπρέπεια.

Η Βαλερύ μου ζητά να της μιλήσω για την ιστορία του χωριού.

Πώς μπορείς με λίγες κουβέντες να περιγράψεις τα γεγονότα που συνέβησαν στη διάρκεια του 2ου παγκοσμίου πολέμου και της εμφύλιας σύρραξης; Τις διχόνοιες, τα σφάλματα, τις πολιτικές σκοπιμότητες. Πώς να εξηγήσεις σε κάποιον ξένο ότι μέσα από τα μίσση και τις ίντριγκες μπορούν να ξεπηδήσουν ηρωικές πράξεις γιατί οι περιστάσεις το απαιτούν;

Έχουμε ήδη φτάσει έξω από το σπίτι που συναντήθηκαν ο Άρης Βελουχιώτης και ο Ναπολέων Ζέρβας. Εξηγώ στη Βαλερύ ότι ο Άγγλος στρατιωτικός απεσταλμένος είχε σχεδιάσει τη συνάντηση των δύο ανδρών. Την επομένη

αποστολής την καλύτερη εντύπωση. "

Ο Άρης δεν δείχνει κανένα ιδιαίτερο θαυμασμό και η πρώτη επαφή ανάμεσα στη βρεταννική αποστολή και τον αρχικαπετάνιο του ΕΛΑΣ είναι ψυχρή."

Είναι τόση η ησυχία γύρω σου που νομίζεις ότι από στιγμή σε στιγμή θα ακούσεις τα πέταλα των αλόγων πάνω στο πλακόστρωτο και τους καπετάνιους ψηλούς, γενοιοφόρους, ζωσμένους τα φυσεκλίκια να ξεζεύουν μπροστά στο σπίτι.

Λίγα μέτρα πιο κάτω βρίσκεται το μοναδικό σπίτι που κατοικείται ως σήμερα. Όλοι οι άλλοι κάτοικοι εγκατέλειψαν το χωριό το 1966, φοβούμενοι ότι η αστάθεια του εδάφους με τους αλληπαλλήλους τοπικούς σεισμούς που προκαλούσε η νεοκατασκευασθείσα τεχνητή λίμνη των Κρεμαστών θα θάψει το χωριό, όπως στην περίπτωση του Μικρού Χωριού νότια από το Καρπενήσι. Σε χρόνο ρεκόρ ο Στρατός έχτισε λίγα χιλιόμετρα πιο κάτω ένα νέο χωριό και η Βίνιανη εκκενώθηκε.

Λίγοι γέροι μόνο παρέμειναν, αρνούμενοι να αποχωρισθούν

Οι κάτοικοι της Βίνιανης γνώριζαν τη φτώχεια όπως σε εκατοντάδες άλλα χωριά της ορεινής Ελλάδας. Παρ'όλα αυτά σε πολλά σπίτια βλέπεις μια ξεχωριστή αρχοντιά και μεγαλοπρέπεια. Αετώματα, κορνίζες, σκαλιστές κουρπαστές, ακροκέραμα. Τα μοναδικά αμπέλια της Βίνιανης παραμένουν οι μάρτυρες μιας αλλοτινής εποχής: όταν η Βίνιανη φημιζόταν για τα εκλεκτά σταφύλια που παρήγαγε μέσα στους αυλόγυρους των σπιτιών.

θα κινούσαν για το σαμποτάζ του Γοργοπόταμου. Από το σακίδιο βγάζω το βιβλίο του Dominique Eudes **"Οι Καπετάνιοι"**. Κάθομαι στα σκαλοπάτια του σπιτιού και διαβάζω: "Ο Ναπολέων των ορέων, εγκάρδιος και διαχυτικός, θέλγει αμέσως τον Μάγερς. Είναι καλοστεκούμενος, έχει τον αέρα του αξιωματικού και η ευστροφία του κάνει στον αρχηγό της βρεταννικής

τα σπίτια και τη γη που τους μεγάλωσε. Στα χρόνια που πέρασαν άλλοι έφυγαν από τη ζωή, άλλοι αναγκάστηκαν να μείνουν κοντά στα παιδιά τους είτε στο νέο χωριό, είτε στο Αγρίνιο είτε τέλος στην Αθήνα. Πριν λίγα χρόνια, στην πρώτη μου επίσκεψη στο χωριό είχα συναντήσει μια δασκάλα γαλλικών να επισκευάζει ένα παλιό πετρόχτιστο σπίτι.

Όταν τη ρώτησα: "Μα καλά δεν φοβάστε μην πέσει το βουνό;" μου είχε απαντήσει:

- "Αυτά ήταν παραμύθια των κατοίκων, κανένα βουνό δεν θα πέσει, θέλαν μόνο καινούργια σπίτια δίπλα στο δρόμο που περνά το λεωφορείο!"

Έμαθα αργότερα ότι και κάποιος καθηγητής πανεπιστημίου ανακαίνισε ένα σπίτι, αλλά έρχεται μόνο στις καλοκαιρινές διακοπές του. Κανένας άλλος δεν αφήφισε τα στοιχεία της φύσης ή τις κακές φήμες για να'ρθεί να κατοικήσει στον τόσο όμορφο αυτό τόπο. Ίσως αυτή η τάση επιστροφής να ανέβασε και τις τιμές των ερειπωμένων σπιτιών τόσο ψηλά που να είναι απαγορευτικές στους ονειροπόλους εραστές της γαλήνης. Από το ξωκλήσι του Αγίου Γεωργίου, λίγα μέτρα έξω από το χωριό, βλέπεις όλο το χωριό σκαρφαλωμένο στην πλαγιά του βουνού. Το μόνο που κινείται μέσα στο οπτικό σου πεδίο είναι η σημαία του σχολείου. Πίσω ακούγονται τα νερά του Ταυρωπού ενώ στο βάθος της κοιλάδας τα ανατολικά Άγραφα κρατάνε ακόμα τα τελευταία χιόνια της χρονιάς. Η Βίνιανη κάποτε ήταν σημαντικό πέρασμα. Από το Καρπενήσι για να πας στο Αγρίνιο και τη δυτική Ελλάδα ακολουθούσες το μονοπάτι Στένωμα-Βίνιανη-Κερασχωρι. Ο δρόμος όμως από το Αγρίνιο μέχρι το Καρπενήσι που ανοίχτηκε στο μεσοπόλεμο, έριξε το μονοπάτι σε δυσμένεια και η Βίνιανη έχασε την παλιά της αίγλη. Ήταν η αρχή της

παρακμής.

Το μονοπάτι από το ξωκλήσι μας οδηγεί στην πλατεία του χωριού. Κάποτε θα έσφιζε από τις φωνές παιδιών, τις κουβέντες των αντρών στα καφενεία, τις συζητήσεις των γυναικών που κατέβαιναν να πάρουν νερό από τις πηγές που ανάβλυζουν μέχρι και σήμερα. Κάτω από τα θεόρατα πλατάνια θα έβρισκαν καταφύγιο το καλοκαίρι οι οδοιπόροι, που θα έφερναν επίσης τα νέα από τον έξω κόσμο. Το νερό συνεχίζει να κυλά αστείρευτο, τα πλατάνια πάνε ν' αγγίζουν τον ουρανό, οι φημισμένες κληματαριές βάλθηκαν να πνίξουν όλες τις αυλές. Οι στέγες όμως των σπιτιών πέφτουν, οι τοίχοι καταρρέουν, οι αυλό-πορτες και τα πατώματα σαπίζουν. Πόσο ακόμα θ'αντέξουν αυτά τα άδεια κουφάρια που κάποτε ήταν αρχοντόσπιτα;

Στην είσοδο του χωριού ρίχνουμε μια τελευταία ματιά σ'αυτόν τον ονειρεμένο οικισμό.

"Πώς θα μπορούσαμε να σώσουμε τουλάχιστον ένα από αυτά τα πανέμορφα σπίτια;" με ρωτά η Βαλερύ.

"Χρειάζεται χρήμα, χρόνος και μεράκι" της απαντώ "και ο τόπος αυτός θα ξαναζωντανέψει". Στο κάτω-κάτω το δικαιούται. Μεγάλωσε γενιές ανθρώπων, φυγάδεψε τόσους κυνηγημένους, ξεκούρασε τόσους ταξιδιώτες, πήρε μέρος σε τόσες ιστορικές αποφάσεις, για να είναι σήμερα απλώς ένα χωριό-φάντασμα.

Εκδρομές με σπορ στη φύση!

**ΠΕΡΑ ΑΠΟ ΤΑ
ΣΥΝΗΘΙΣΜΕΝΑ**

Το **μοναδικό**
τουριστικό γραφείο
που διοργανώνει
ΕΚΔΡΟΜΕΣ
με σπορ
στη **φύση,**
στην Ελλάδα
και στο **Εξωτερικό**

* αριθμός αδείας Ε.Ο.Τ.: 03693

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ & ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ:
ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ 11, 546 24 ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ
ΤΗΛ.: 242190 - FAX: 242029